

KURJER WILEŃSKI

NIEZALEŻNY ORGAN DEMOKRATYCZNY

REDAKCJA I ADMINISTRACJA: Wilno Jagiellońska 2. Telefon: Redakcji 79, Administracji 99. Redaktor naczelny przyjmuje od godz. 2 — 3 popoł. Sekretarz redakcji przyjmuje od godz. 1 — 3 popoł. Administracja czynna od godz. 9 — 3 popoł. Rękopisów Redakcja nie zwraca. Dyrektor wydawnictwa przyjmuje od godz. 1 — 3 popoł. Ogłoszenia są przyjmowane: od godz. 9 — 3 i 7 — 9 wiecz. Konto czekowe P.K.O. № 80.750. Drukarnia — ul. Ś. to Janki 1, telef. 2-40. CENA PRENUMERATY: miesięcznie z dostawą pocztową 4 zł. Zagranicą 7 zł. CENA OGŁOSZEŃ: za wiersz milimetryowy przed tekstem 40 gr., w tekście 1, II str.—30 gr., III, IV, V, VI—35 gr., za tekstem—15 gr., kronika redakc., komunikaty—70 gr. za mm. Jednostop. ogłoszenia mieszkaniowe—30 gr. za wiersz. Do tych cen dolicza się: za ogłoszenia cyfrowe i tabelaryczne 50%, z zastrzeżeniem miejsca 25%, w numerach niedzielnych i świątecznych 25%, zagranicę 100%, zamiejscowe 25%. Dla poszukujących pracy 30%, żłutki. Za numer dowodowy 20 gr. Układ ogłoszeń 6-cio łamowy, za tekstem 10-łamowy. Administracja zastrzega sobie prawo zmiany terminu druku ogłoszeń.

Dolegliwości budżetowe świata.

Od 1 kwietnia, a więc od dwóch tygodni, rozpoczął się nowy rok budżetowo-gospodarczy, — rok, który zapowiada się wprawdzie ciężko, ale bynajmniej nie groźnie, a już w najgorszym nawet razie napewno nie katastroficznie.

Przypuszczalny deficyt w roku 1931-32, niezależnie od swej wysokości, nie może stać się katastrofą finansową dla państwa, które w ciągu kolejnych czterech lat (1926—1930) miało poważne nadwyżki dochodów nad wydatkami, a w ubiegłym, krytycznym pod względem gospodarczym, roku potrafiło utrzymać równowagę budżetu pomimo wyjątkowo dotkliwych i niemożliwych do przewidzenia trudności gospodarczych.

Jak wiadomo, w okresie obecnego wszechświatowego kryzysu ekonomicznego wszystkie nieomal kraje europejskie, a także przesycone złotem Stany Zjednoczone A. P., chorują mniej lub więcej ciężko na uporczywe dolegliwości i zaburzenie budżetowe. Jest to po prostu rzecz charakterystyczna, że choroba ta nie ominęła również tych organizmów państwowych, które nie tylko nie ekspensowały sił i krwi w zapasach wojennych, ale nawet (jak np. Szwecja) dzięki stosownej podwyżce tych zapasów „gimnastyce handlowej” nabrały zdrowia i odporności. Gospodarka deficytowa ogarnęła także kraje bogate, posiadające duże oszczędności, olbrzymie wolne kapitały i wysoki stopień przeciętnej zaradności obywatelskiej (jak np. Anglia, Stany Zjednoczone, Finlandja i t. p.).

Głównym powodem takiego stanu rzeczy jest fakt, że w okresie depresji gospodarczej, kiedy kurczy się produkcja, zmniejszają obroty handlowe i maleje produkcja, — wszystkie bezmała pozycje dochodów państwowych kurczą się wydatnie i prawie automatycznie. Inaczej natomiast jest z wydatkami, z których znaczna część niezależnie od koniunktury gospodarczej, nie może być w niczem zmniejszona, a niektóre z nich, jak np. wydatki na zasiłki dla bezrobotnych, rosną właśnie w miarę pogłębiania się kryzysu ekonomicznego.

Ten „sztywny” charakter wielu wydatków państwowych, jak spłata zaciągniętych długów, emerytury i renty, ogromna większość wydatków administracyjnych i kosztów obrony państwa i t. p., w związku z elastycznym i zupełnie od koniunktury niezależnym charakterem wszystkich dochodów państwowych, uniemożliwia często zachowanie równowagi budżetowej nawet przy najdalej idącej oszczędności w preliminarzowaniu wydat-

ków i przy wielkiej ostrożności w obliczaniu spodziewanych dochodów.

Wszak nawet w grupie wydatków inwestycyjnych, wysokość — których mogłaby pozornie być dowolnie zwiększona lub zmniejszona w zależności od posiadanych zasobów Skarbu Państwa, — możliwość oszczędności jest bardzo poważnie ograniczona koniecznością wykonywania zawartych już poprzednio umów — z jednej strony, oraz względami na ewentualne wielkie straty, wynikające z gwałtownego przerwania rozpoczętych już budowli i innych prac inwestycyjnych — z drugiej strony.

W praktyce więc — pewne oszczędności przeprowadzić można dopiero w trakcie wykonywania budżetu, a to przez stosowanie t. zw. kompresji budżetu, t. j. ograniczenie kredytu oraz przez racjonalne stosowanie systemu budżetów miesięcznych, opartego o układanie planów gospodarki finansowej z miesiąca na miesiąc i o możliwe dostosowywanie wysokości wydatków do bardziej już skonkretyzowanych pozycji dochodowych.

Warto mieć przed oczami kilka liczb, ilustrujących deficyty budżetowe w kilku państwach zagranicznych. W Anglii budżet za rok 1929-30 został wykonany z niedoborem 14,5 milionów funtów szterlingów, zamiast preliminarzowanej nadwyżki 4,1 miliony funtów szterl. Deficyt w ubiegłym roku budżetowym obliczony jest przez kanclerza skarbu, Snowdena, na przeszło 35 milionów funtów szterlingów, czyli około półtora miljarda złotych polskich.

W Niemczech minister skarbu Dietrich oblicza deficyt budżetowy na rok 1930 na sumę 1 miljarda marek, co odpowiada przeszło dwu miljardom złotych.

We Włoszech oblicza się deficyt budżetowy ostatniego roku na 1,012 milionów lirów, czyli pół miljarda złotych polskich.

Prezes komisji finansowej senatu Stanów Zjednoczonych zapowiada niedobór budżetowy za rok 1930-31 na 500 milionów dolarów, t. j. na około 4,5 miliardów złotych.

W Austrii deficyt ostatniego roku wynosił 135 milionów szylingów, w Belgii — około 620 milionów franków w Czechosłowacji — 424 miliony koron czeskich, w Szwecji około 36 milionów koron szwedzkich.

Na posępem tle podanych przykładów tegoroczny, znikomo mały niedobór budżetowy w Polsce jest naprawdę niezauważalny.

Śmiało więc możemy patrzeć w przyszłość.

W. Z.

Komisarz Generalny Rząplitej, p. min. Strassburger, który wobec wywołanej przez Senat gdański sytuacji, nie dającej możliwości zabezpieczenia życia i mienia obywateli polskich w Gdańsku, zwrócił się do Rządu Polskiego z prośbą o odwołanie go ze stanowiska Komisarza Generalnego w Gdańsku. Krok powyższy Komisarza Generalnego Rząplitej p. min. Strassburgera podjęty został zarazem incydentem, które rozegrały się ostatnio w Gdańsku, a których ofiarą padli obywatele polscy.

P. Prezydent nie chce być wyjątkiem.

(Tel. od wł. kor. z Warszawy.)

Pan Prezydent Rząplitej w związku z ogólną redukcją poborów urzędniczych zarządził aby pobierane przez niego uposażenie zostało zmniejszone o 15 proc. począwszy od dnia 1 maja.

Wymiana depesz.

WARSZAWA, 20. IV. (Pat). Pan premier Walery Sławek otrzymał od nowopowołanego premiera rumuńskiego prof. Jorgi następującą depeszę:

Wobec powierzenia mi przez J. K. M. prezydenta gabinetu, powołanego do podniesienia moralnego i materialnego mojego kraju, pozwalam sobie przesyłać Jego Ekscelencji wyrazy najgłębszego przywiązania dla pańskiej ojczyzny naszego drogiego sprzymierzeńca.

W odpowiedzi p. premier Walery Sławek wystosował w dniu 25 b. m. depeszę treści następującej:

„Dziękuję Jego Ekscelencji za serdeczne słowa, które z racji objęcia zaszczytnej godności Jego Ekscelencji raczył mi przesyłać, pozwalam sobie wyrazić moje najserdeczniejsze życzenia pełnego sukcesu w jego pracy dla dobra i rozwoju Rumunii, naszego drogiego sprzymierzeńca.”

W ubiegłą niedzielę w dyskusji nad Referatem p. W. Wielhorskiego w klubie Społeczno-politycznym, przemawiał p. Władysław Studnicki, który, mówiąc o sposobach rozstrzygnięcia sporu polsko-litewskiego, użył zwrotu, obrażającego uczucia państwowe narodów bałtyckich, żyjących z państwem polskim w zgodzie i przyjaźni. P. Wl. Studnicki przemawiał w krótkiej zresztą dyskusji ostatni.

Zauważyć należy, że ani przewodniczący ani nikt z zebranych nie wskazał na nie stosowność tego wystąpienia i nie odgryzł się od niego. Wprawdzie nie ulega wątpliwości że pogląd wyrażony przez p. Studnickiego jest wyłącznie jego indywidualnym poglądem, którego zapewne nikt z obecnych nie podziela, to jednak brak reakcji ze strony zgromadzenia, spowodowany ogólnym powstaniem z miejsc, mógł wywołać komentarze zupełnie odmienne, sprzeczne z uczuciami szcunku i przyjaźni, jakie nasze społeczeństwo żywi względem swych północnych sąsiadów.

Wspólna konferencja

(Tel. od wł. kor. z Warszawy.)

P. premier Sławek wraz z p. marsz. Świtkowskim udali się do marsz. senatu Raczkiewicza i odbyli z nim wspólną rozmowę. Jak się dowiadujemy konferencja ta poświęcona była sprawie ustalania toku i kolejności prac w nadchodzącej nadzwyczajnej sesji ciał ustawodawczych.

Narada ministrów.

WARSZAWA, 20. IV. (Pat). W dn. 20 b. m. odbyła się pod przewodnictwem p. prezesa Rady Ministrów Walerego Sławka konferencja ministrów, w której wzięli udział p. ministrowie: Pieracki, Matuszewski, Skłodowski, Prystor, Janta-Polczyński, Hubicki i Kozłowski. Na konferencji tej omawiana była akcja pomocy dla bezrobotnych.

Dyskusja nad kwestją wileńską w uniwersytecie kowieńskim.

Federacyjny projekt prof. Pakstasa.

KOWNO, 20. IV. (Tel. wł.). W uniwersytecie kowieńskim odbyła się dyskusja nad kwestją wileńską. Prof. Herbaczewski wystąpił z dłuższym przemówieniem, w którym zaznaczył, iż Litwa może odzyskać Wilno w tym wypadku jedynie, o ile wykaże większą aktywność.

Po przemówieniu prof. Herbaczewskiego zabrali głos prof. Pakstas, przedstawiając swój projekt. Mianowicie, uważa on, że Litwa powinna stać się państwem federalnym, w skład którego weszłyby kantony kowieński, wileński i nowogródzki. Stolicą tego państwa winno być Wilno.

Plenarne posiedzenie Sejmu — we czwartek.

(Tel. od wł. kor. z Warszawy.)

Pierwsze posiedzenie plenarne Sejmu zostało wyznaczone na nadchodzący czwartek na godz. 10 rano z jednym punktem porządku dziennego — pierwszym czytaniem rządowego projektu ustawy o oddaniu francusko-polskiemu towarzystwu kolejowemu kolei Herby Nowe—Gdynia do eksploatacji, oraz o udzieleniu poręki państwowej.

W związku z tem wczoraj przed poł., choć w Sejmie panuje jeszcze cisza, przerywana tylko wykażaniami prac remontowych różnych lokali sejmowych, rozszalało klub parlamentarny druki, zawierające projekt ustawy, jej uzasadnienie oraz załącznik z warunkami koncesji.

Nadchodząca sesja sejmowa będzie bardzo krótka, albowiem poświęcona będzie wyłącznie jednej tylko sprawie projektowi ustawy o oddanie francu-

sko-polskiemu towarzystwu kolejowemu magistrali węglowej do eksploatacji i należy się spodziewać, że zostanie ona zamknięta w poniedziałek, najdalej we wtorek przyszłego tygodnia. Po pierwszym posiedzeniu Sejmu jeszcze we czwartek zbierze się komisja skarbowa, ewentualnie połączona komisja skarbową i komunikacyjną celem szczegółowego rozpatrzenia projektu tak, że w piątek po poł. będzie mogło się odbyć drugie plenarne posiedzenie Sejmu dla załatwienia ustawy w drugim a może i w trzecim czytaniu.

Na sobotę zostało wyznaczone plenarne posiedzenie Senatu celem rozpatrzenia ustawy uchwalonej już przez Sejm. Prawdopodobnie projekt ustawy w Sejmie referować będzie b. wice-min. skarbu poseł Starzyński.

Ustawa antyalkoholowa wejdzie w życie w dniu 1 lipca.

(Tel. od wł. kor. z Warszawy.)

Dowiadujemy się, że ustawa antyalkoholowa w brzmieniu noweli uchwalonej przez Sejm, wejdzie w życie 1 lipca. Opóźnienie wejścia w życie jej spowodowane zostało względami technicznymi.

Rewolucja w Hondurasie.

BOSTON 20. IV. (Pat). — Otrzymało wiadomości, że wczoraj o godzinie 2 w nocy wybuchło w Hondurasie powstanie. W Progresso chwyciło za broń przeszło 200 ludzi. Według pogłosek powstały zamieszki w różnych punktach doliny rzeki Aguan. Komunikacja została przerwana Powstańcy maszerują na miasto Peta. Dotychczas wiadomo, jakie są przyczyny rewolucji.

WASZINGTON 20. IV. (Pat). — W południowym Hondurasie wybuchła rewolucja. Ruch skierowany jest przeciwko liberalnemu rządowi prezydenta Colingrasa. Wedle otrzymanych w

Waszyngtonie wiadomości, oddziały rewolucjonistów zostały odparte w różnych punktach przez wojska rządowe. Na czele ruchu rewolucyjnego stoi gen. Ferrera. Trzy krążowniki amerykańskie otrzymały rozkaz udania się do Hondurasu dla zapewnienia ochrony cudzoziemców. Władze amerykańskie są zdania, że rewolucja ma charakter czysto ekonomiczny i wywołana została depresją ekonomiczną i wielkim bezrobociem. Powstańcy starają się zawiadnąć portami zanim wyruszą na stolicę Hondurasu Tegucigalpa.

Wielkie uroczystości w dn. 1 maja w Rosji Sow.

(Tel. od wł. koresp. z Warszawy.)

W związku z uroczystym świętem Rosji Sowieckiej w dniu 1 maja, rząd Sowiecki rozesał zagranicę zgórą tysiące zaproszeń do sympatyków państwa i ustroju sowieckiego. Zaprosze-

nie służy za wizę wjazdową do Rosji. Dla gości wyznaczone zostaną specjalne pociągi, które przywiozą ich do Moskwy. Będą oni tam przyjmowani bezpłatnie na koszt rządu sowieckiego.

Wojna handlowa Z.S.S.R. z Kanadą.

MOSKWA, 20. IV. (Pat). Agencja Tass podaje: Na podstawie decyzji rady komisarzy ludowych Z. S. S. R. 13 października 1930 r. komisarz handlu zagranicznego Rosengold ogłosił zarządzenie, zabraniające wszystkim organizacjom importowym oraz przed-

stawicielom handlowym dokonywanie zakupów jakichkolwiek towarów kanadyjskich. Zarządzenie to jest odpowiedzią na decyzję rządu kanadyjskiego, zabraniającą importu do Kanady towarów pochodzenia sowieckiego.

Wzburzenie z powodu trującej mgły.

BRUKSELA 20. IV. (Pat). — W związku z pojawieniem się zabójczej mgły w okolicach Tillem i Scellin i zatruciem się poważnym kilkunastu osób odbyły się demonstracje mieszkańców tych miejscowości. Na wiecach postanowiono zorganizować specjalną komisję, która by zajęła się natychmiastową interwen-

cją w władz w związku z ciągłym pojawianiem się zatrutej mgły. Powodem pojawienia się zatrutej mgły są, jak się zdaje, liczne fabryki chemiczne, które nie przedsięwzięły dostatecznych środków zaradczych, by unosić się z kominów zatrute dymy unieszkodliwić.

Intensywna akcja kolonizacyjna w Prusach.

PIŁA, 20. IV. (Pat). W związku z programem pomocy wschodniej i przewidzianymi w nim funduszami na cele kolonizacji odbywają się obecnie przygotowania prace w kierunku pewnego zreorganizowania akcji osadniczej. Jest przewidziane obniżenie kosztów budynków i ceny ziemi, jak również renty rocznej płaconej przez osadników. Szczególnie intensywna akcja ma być prowadzona na wschod-

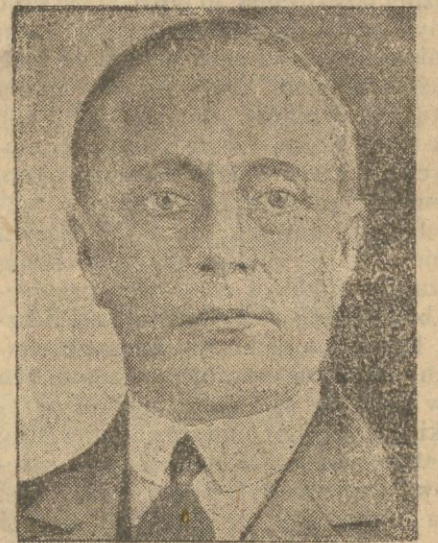
niem Pomorza pruskiego, gdzie cena osad ma wynosić maksymalnie 13 tysięcy marek. W roku 1931 ma być rozparcelowanych 5 majątków ziemskich w powiecie Iębarskim, a dwa majątki w powiecie Bytów. Dzienniki niemieckie podkreślają stałe narodowo-polityczny charakter osadnictwa w zagrożonych prowincjach wschodnich, gdzie niemieccy osadnicy mają stać się wałem ochronnym przeciw polskości.

Bomba na powitanie wice-króla Indji.

DELHI 20. IV. (Pat). — W przeddzień przyjazdu nowego wicekróla Indji lorda Willingtona nastąpił wybuch bomby na torze kolejowym w pobliżu dworca głównego w Del-

hi. Skutkiem wybuchu 4 kulisów odniosło poważne rany. Obecnie linia jest pilnie strzeżona.

Wysoki Komisarz Ligi Narodów w Warszawie.

W związku ze sprawą gdańską i złożoną przez ministra Strassburgera demisją, bawi w Warszawie Wysoki Komisarz Ligi Narodów hr. Gravin.

WIADOMOŚCI Z KOWNA

BUDOWA MUZEUM WITOLDA WIELKIEGO W KOWNIE.

W roku bież. rozpocznie się w Kownie budowa muzeum im. W. Wielkiego. Koszty budowy muzeum wyniosą ok. 2 mil. litów. Nowe muzeum obejmie ekspozycję obecnego muzeum wojennego i miejskiego i galerię obrazów Członisa. Będzie się ono składało z dwóch pięter i suterynu.

ZNISZENIE WIZ MIĘDZY LITWĄ A CZECHOSŁOWACJĄ OD 1 MAJA.

W ostatnim numerze „Wiad. Urzęd.” z dn. 14 b. m. został ogłoszony układ między Litwą a Czechosłowacją, na mocy którego z dn. 1 maja r. b. zostają zniesione wizy wjazdowe dla obywateli obu państw.

Sędzia z ramienia Litwy w sporze polsko-litewskim w sprawie kolei.

GENEWA, 20. IV. (Pat). Rząd litewski zawiadomił Stany Trybunał Sprawiedliwości Międzynarodowej w Hadze, że mianował jako sędziego ad hoc w sprawie sporu polsko-litewskiego w przedmiocie kwestii kolejowej między Litwą a Polską gubernatora Banku Litewskiego adwokata Staszinska.

Uznanie tymczasowego rządu hiszpańskiego.

PRAGA, 20. IV. (Pat). Poseł czechosłowacki w Madrycie wręczył hiszpańskiemu ministrowi spraw zagranicznych notę, w której rząd czechosłowacki uznaje tymczasowy rząd republiki hiszpańskiej.

MADRYT, 20. IV. (Pat). Kolumbja, Brazylja, Panama i Norwegja uznały nowy republikański rząd hiszpański.

Przesilenie gabinetowe w Bułgarii.

SOFJA, 20. IV. (Pat). Po posiedzeniu rady gabinetowej bułgarski premier Liapczew udał się do pałacu królewskiego celem złożenia królowi dymisji gabinetu. Krok ten ma na celu umożliwienie królowi w związku z zamknięciem sesji parlamentu zasięgnięcia porady u przywódców stronnictw politycznych co do utworzenia nowego gabinetu. Wychodząc z pałacu premier Liapczew stwierdził, że ustępujący ministrowie będą z polecenia króla w dalszym ciągu pełnili przerwicznie dotychczasowe obowiązki.

Giełda warszawska z dn. 20. IV. b. r.

WALUTY I DEWIZY:	
Dolary	8,92—8,94—8,90
Belgia	124,10—124,41—123,79
Gdańsk	173,42—173,85—172,99
Wiednia	358,55—359,45—357,66
London	43,36%—43,40%—43,26
Nowy York	8,92—8,94—8,90
Nowy York kabel	8,928—8,948—8,604
Pariz	34,90%—34,99%—34,82
Szwajcjarja	171,89—171,82—171,46
Wiednia	128,48—128,79—125,17
Berlin w obr. pryw.	212,40

PAPIERY PROCENTOWE:	
3% premjowa pożyczka budowlana	46,50
Pożyczka inwestycyjna	68,50
5% Konwersyjna	49,00
5% kolejowa	47,00
6% dolarowa	72,00
7% Stabilizacyjna	81,75
8% L. Z. B. G. K. i B. R., obl. B. G. K.	94,00
Te same 7%	83,25
4½% L. Z. ziemskie	52,25
8% warszawskie	72,75—73,00
8% Kalsza	63,00
5% Łódź	65,00

AKCJE:	
Bank Polski	125,00—125,50
Bankier	28,75
Węgier	29,00
Modrzewjów	6,75
Ostrowiec s. B.	30,75
Parowoz i t. l. m.	17,00
Starachowice	11,50

Przygotowania do konferencji rozbrojeniowej.

(Tel. od wł. kor. z Warszawy.)

W związku z wyznaczeniem na początek 1932 roku międzynarodowej konferencji rozbrojeniowej, przewiduje się zorganizowanie obecnie polskiej delegacji na tę konferencję. Dla dokonania prac przygotowawczych zostanie utworzone biuro prac przygotowawczych do międzynarodowej konferencji rozbrojeniowej. Do czasu wyznaczenia przez rząd polski delegacji na

konferencję, szef biura podlegającego min. spr. zagran. pracować będzie w ścisłym kontakcie z gen. Kasprzyckim, który dotychczas brał udział we wszystkich międzynarodowych konferencjach rozbrojeniowych.

Obsada personalna biura stanowić będą urzędnicy, wyznaczeni przez min. spr. zagran. i oficerowie wyznaczeni przez szefa sztabu głównego.

Aresztowania wśród komunistów.

(Tel. od wł. kor. z Warszawy.)

W związku z przygotowaniami komunistów do demonstracji w dniu 1 maja policja polityczna w Warszawie zlikwidowała komórki komunistyczne w stolicy. Aresztowano kilkadziesiąt osób, które zajmowały się powołaniem na maszynach i kolportowaniem odezw i okolicznych komunistycz-

nych. Rewizja doprowadziła do ujawnienia i skonfiskowania ponad 20 tys. egzemplarzy odezw. Policja polityczna przekazała aresztowanych siedmiu śledczemu Kwiatkowskiemu. Śledztwo trwa w dalszym ciągu i spodziewać się należy jeszcze dalszych aresztowań.

Silne lotnictwo to potęga Państwa!

branie Wileńskiego Oddziału Związku Kaniowczyków i Żeligowczyków. Obecność wszystkich Kaniowczyków i Żeligowczyków konieczna.

Ci Kaniowczy i Żeligowczy, którzy dotąd niełożyli deklaracji, mogą być przyjęci w poczet członków Związku w dniu Walnego Zebrania, po złożeniu odpowiednich dowodów.

ROZNE

Nowa placówka. W dniu 12 kwietnia r. b. ks. Franciszek Tyczkowski Rektor kościoła św. Michała w Wilnie, dokonał wobec licznie zebranych gości poświęcenia lokalu, porządkanej nowej placówki biura zarządu nieruchomości p. t. „Administrator z siedzibą przy ul. Ostrobramskiej Nr. 5 pałac miejski Nr. 25, co w związku z nową ustawą melnikowa jest bardzo pożądaną i ma na względzie:

1. Administrację nieruchomości na dogodnych warunkach. 2. Porady i informacje w sprawach związanych z zarządaniem domów. 3. Prowadzenie melników. 4. Przypisy ksiąg melnikowych. 5. Informacje z zakresu Ustawy o Ochronie Lokatorów. 6. Sprawy podatkowe i karno-administracyjne. Informację udziela się bezpłatnie, biuro czynne od 8 rano do 7 wieczorem.

Choroby zakaźne. W ciągu ubiegłego tygodnia na terenie m. Wilna zanotowano następujące wypadki zakaźne: 3 tyfus brzuszny (2 zgon 1); odra 1; róża 3; kszuskie 3; grypa 1; gruźlica 15 (2 zgonów); jaglica 10; świnka 1.

Ogółem chorowało 68 osób, w tej liczbie 10 śmiertelnie.

NOWOŚCI WYDAWNICZE

Pamięci Berka Joselewicza. Komitet redakcyjny księgi dla uczczenia Berka Joselewicza podaje do wiadomości, że druk księgi oddany został zakładom graficznym

„Znicz” w Wilnie i zostanie ukończony w najbliższych tygodniach. Długa zwłoka spowodowana została trudnościami zebrania na teraźniejszy historyczny i studiów, co towarzyszy wszelkim zbiorowym wydawnictwom historycznym. Księga formatu 18x25 (bez marginesów) obejmie w części oficjalnej prócz kroniki komitetu im. Berka Joselewicza w Wilnie artykuły i prace: prof. M. Bakabana: „Żydzi polscy z bronią w ręku”, dr. Z. Kipy: „Z nekrologów Berka”, M. Kukieła: „Czy istniał pułk Berka Joselewicza?”, B. Luminickiego — „Berka Joselewicza”, H. Romer — „Ochotnikowski — Dlaczego walczył?”, J. Opalskiego — „Berka Joselewicza w Paryżu” i P. Kona — „Żydzi na służbie i gen. Dąbrowskiego”. W części nieoficjalnej przyniesie księga ogłoszenia pismatorów, które zajmują 60 stron druku. Album zawiera będzie bogaty materiał ilustracyjny, za-czerpnięty głównie z materiałów archiwalnych.

Charlotte Bronte. Dżwonek losy Jana Eyre. Powieść w dwóch tomach. Przekład T. Swiderskiej. Nakł. Ks. Św. Wojciecha. Pisanie w połowie zeszłego wieku powieści dla młodzieży starszej, utrzymała autorka swą sławę, gdyż uznana została za historię siroty — nauczycielki, za jedną z najlepszych powieści swego czasu. Zawiera bowiem opór oryginalnego ujęcia przedmiotu i charakterów, sensacyjną treść i przedziwnym zdumiewający, subtelny, gorący opis, doskonałe odczucie miłości, przyjaźni, nienawiści, nieszczęścia, słowem uczuć ludzkich. Dlatego książka ta cieszy się niesłabnącą popularnością i była czytana przez parę pokoleń w różnych tłumaczeniach. Autorka, jedna z czworga rodzeństwa pastora z dzikiej podgórskiej okolicy Anglii północnej, była urodzoną Karoliną dwiema siostrami, siostrą Anną i Karoliną (Schirley) brat obijający bardzo umarł wcześniej i w tym samym roku straciła Karolina dwie siostry, które dostały suchość w zakładzie naukowym, opisywanym w Janie Eyre.

Życie autorki było dziwne i dramatyczne,

Dwa procesy przeciw komunistom. Skazanie podsądnych na ciężkie więzienie.

Onegdaj II-ci wydział karny sądu okręgowego pod przewodnictwem p. sędziego St. Milasiewicza rozpatrywał dwie sprawy wytoczone przez urząd prokuratorski działaczom komunistycznym.

Jedną z tych spraw toczyła studenta U. S. B. 25-cioletniego Samuela Meldensona, który do 27 lipca ub. r. uprawiał intensywną akcję wywrotową.

Pociąg obowiązków inkasenta w Zw. Zaw. Robotników Budowlanych, podburzał robotników do strajków i ingerował w władzę.

Jego to dziełem było wywołanie strajków robotników przy budowie traktów.

W wyniku przewodu sądowego, który do-wiódł winę podsądnego zgodzie z wy-wodami prokuratora p. Zdunowicza, skazał oskarż. Meldensona na zamknięcie w cięż-kiem więzieniu przez lat 6.

W drugiej sprawie zasiadli na ławie oskarżeni: Mojżesz Wygoda lat 21, Kiwel Abramson lat 23, Litman Nowik lat 22, Marja Werba lat 21, Berka Szereszniwski lat 21 i Rafał Trokiński lat 31.

Wszyscy oni znaleźli się pod zarzutem iż do dnia 17 kwietnia ub. r. brali intensywny udział w spisku p. n. „Komunistyczna Partja Białorusi Zachodniej”.

Władze bezpieczeństwa stwierdziły, iż Wygoda był słuchaczem Okr. Komitetu K. P. Z. B., prowadził rejestrację przyznawiały wydawnictw wywrotowych poszczególnym rejonom wydawał instrukcje.

Abramson był członkiem wydz. technicz-

ackolwiek spędził ją w małym gronie o-

sób i przeważnie na prowincji. Wysła dość późno zamek i wnieśli rok, mając umiar. Tłumaczenie nie jest dokonane ze swobodą i zachowaniem oryginalnego stylu autorki. Po co też było nazywać Janę (Zanę) Joasią, kie-

nego K. P. Z. B. bezpośrednio zależnym był od Wygody.

Werba, działaczka skompromitowana na terenie Łucka pełniła w Wilnie z ramienia M. O. P. R. rolę łącznika między więźniami na Łukiszczach i działaczami na wolności.

Nowik, będąc legalnikiem w Zw. Zaw. budził fermenty wśród robotników opracowy-wal odczyn.

Trokiński był członkiem wydz. technicz-nego, kolportował bibule.

Szereszniwski — sekretarz komitetu miejskiego Komun. Zw. Młod. Zach. Biał. pod pseudonimem „Dawid” kierował akcją na terenie Wilna.

Przeprowadzone rewizje w mieszkaniach wymienionych ujawniły moc kompromitują-cego materiału.

Oskarżeni do winy nie przyznali się, da-jąc rażąco wykrętne wyjaśnienia.

Liczni świadkowie powołani ze strony urzędu prokuratorskiego uwypuklili jed-nak winę podsądnym.

Podprokurator p. Zdunowicz domagał się surowej kary dla oskarżonych.

Sąd po naradzie już późnym wieczorem ogłosił wyrok skazujący na ciężkie więzienie Wygodę, Abramsona i Nowika przez 8 lat

Werbę i Szereszniwskiego przez 1. 6 kaź-dego.

Podsądnego Trokińskiego dla braku do-statecznych dowodów winy sąd uniewinnił

Ka-er.

dy imiona angielskie można zastrzeżać swo-bodnie po polsku, przytem umieszczenie sło-va „panie” (sir) używane w Anglii co trzy słowa, nie odpowiada naszemu sposobowi mówienia.

NA WILENSKIM BRUKU

NIEDANE WYSTĄPIENIA KOMUNISTÓW.

W ubiegłą sobotę późno wieczorem zano-towano parę nieudanych wystąpień miej-scowego Komitetu. Mianowicie w godzi-nach wieczorowych na rogu ulicy Derew-nickiej i Pióromontu grupa komunistów u-siłowała urządzić masówkę w trakcie czego jeden z przewodników zarzucił na druty tele-fonizacyjne zbrojną plachtę. Na widok zbli-żających się policjantów zebrani rzucili się do ucieczki sześć osób jednak zatrzymano i osadzono w więzieniu.

Podobną masówkę komunistów usiłowali urządzić na rogu ul. Żydowskiej i Niemie-ckiej. Przybyła policja akeje sparaliżowała, przyczem skonfiskowano sztandar komuni-styczny i większą ilość ulotek wydanych przez centralny Komitet K.P.Z.B. Aresztowa-no 5 osób.

Następną tych wystąpień policja prze-prowadziła wśród miejscowych komunistów rewizję i areszt.

Wszystkich aresztowanych osadzono w więzieniu Łukiszcz.

(e).

ARESztOWANYCH ONEGDAJ OSADZONO NA ŁUKISZCACH.

Donosiliśmy już w „Kurjerze Wileńskim” o aresztowaniu 40 osób w nocy z ubiegłego czwartku na plątek.

Wszyscy oni zostali aresztowani z roz-porzędzenia władz administracyjnych za u-dział w nielegalnym zebraniu.

Wszystkich aresztowanych przewieziono w niedzielę do więzienia Łukiszcz.

(e).

STRASZNY WYPADEK NA RZEŹNI MIEJSKIEJ.

Wczoraj o godzinie 4-iej nad ranem rzeź-nia miejska stała się widownią tragicznego wypadku.

Wciągający na górę wólu, robotnik rzeź-ni 50-letni Abram Gurczik (Kozia Nr. 5) z powodu załamania się osi od koła przy po-mocy którego podnosił tusze do góry, został

podrzucony przez koło w powietrze poczem runął ze znacznej wysokości głową na szelaz-ną tacek stojącą akurat w pobliżu miejsca wypadku.

Gurczik odniósł śmiertelne potłuczenie. W stanie beznadziejnym przewieziono go do szpitala żydowskiego gdzie dogorywa.

(e).

HISTORIA Z ODNAWIENIEM MASZYNAMI „SINGER”.

Do policji śledczej wpłynęło zameldowa-nie przedstawicieli firmy maszyn do szycia „Singer” Kopelowicza, iż jacyś niezna-ni mu osobnicy skupują stare maszyny singe-rowskie, zewnętrznie odnawiają je i sprze-dają jako nowe.

Następną tego zameldowania, policja wdrożyła dochodzenie, które w dniu wczorajszym zostało ukończone.

Podczas rewizji w jednym z lokali przy ulicy Niemieckiej znaleziono kilka takich odnowionych maszyn. Sprawa skierowana została do sądu.

ZONA DOROŻKARZA... I LEKARZA.

W niedzielę do wydziału śledczego wpłynęło zameldowanie dorożkarza G-1 (ul. Trakt Batorski), który prosi policję o za-trzymanie jego 30-letniej żony Malwiny, któ-ra za namową „zakochanego” w niej absol-wenta wydziału medycznego U. S. B., uie-klę z domu zabierając jednocześnie ze sobą 200 złotych gotówką i garderobę. Na za-kończeniu G. oświadczył: „żona może sobie iść z kim chce i dokąd chce — „babę” in-ną znaję — ale 200 złotych musi zwrócić”.

Poszukiwania za zbiegłą zarządzono.

(e).

ZAMACH SAMOBOJCZY NA TLE ROMANTYCZNEJ.

Wczoraj w godzinach popołudniowych u-siłowała popełnić samobójstwo przez zatrucie się esencją octową 18-letnia Jadwiga Koc (Legionowa 27). Samobójczyni prze-wieziono w stanie ciężkim do szpitala Na-wiez.

Zamach samobójczy ma tło romantyczne.

(e).

Kino Miejskie

WILNA 20 do 23 kwietnia 1931 roku w. będą wyświetlane filmy:

W rolach głównych: Helena Twelvetrees i Frank Albertson. NAD PROGRAM: 1) Od morza do morza, 2) Szlakiem Pionierów, aktów 2. 3) Dziś chce mleka — komedia w 2 aktach: Kasa czynna od g. 3 m. 30. — Początek seansów od godz. 4-iej. — Następny program: Romans kadeta

Wstrząsający dramat miłosny. W roli gl. LEONORA ULRIC. Wspaniale zdjęcie z natury.

Katastrofa okętu podczas nocnej burzy. Na pierwszy seans ceny niższe. — Początek o godz. 4, 6, 8 i 10/30

Film, o którym mówi cały świat: Na zachodzie bez zmian.

Podług idei Flammariona. Dramat miłosny i tragedia ludzkości zagrożonej zagładą

W rolach głównych: Abel Gance, Collette Darfeuil i inni. NAD PROGRAM: Tygodnik dzwinkowy „Foxa”. Początek seansów o godz. 4, 6, 8 i 10/30, w dniu świątecznym o godz. 1-iej. — Na 1-ym seansu ceny niższe.

Wkrótce

Wkrótce

Wkrótce

Wkrótce

Wkrótce

Wkrótce

Wkrótce

Wkrótce

Wkrótce

Wkrótce

Wkrótce

Wkrótce

Wkrótce

Wkrótce

Wkrótce

Wkrótce

Wkrótce

Wkrótce

Wkrótce

Wkrótce

Wkrótce

Wkrótce

Wkrótce

Wkrótce

Wkrótce

Wkrótce

Wkrótce

Wkrótce

Wkrótce

Wkrótce

Wkrótce

Wkrótce

Wkrótce

Wkrótce

Wkrótce

Wkrótce

Wkrótce

Wkrótce

Wkrótce

Wkrótce

Wkrótce

Wkrótce

Wkrótce

Wkrótce

Wkrótce

Wkrótce

Wkrótce

Wkrótce

Wkrótce

Wkrótce

Wkrótce

Wkrótce

Wkrótce

Wkrótce

Wkrótce

Wkrótce

Wkrótce

Wkrótce

Wkrótce

Wkrótce

Wkrótce

Wkrótce

Wkrótce

Wkrótce

Wkrótce

Wkrótce

Wkrótce

Wkrótce

Wiosna uczuć

Najpotężniejszy poemat młodych serc. Aktów 7

W rolach głównych: Helena Twelvetrees i Frank Albertson. NAD PROGRAM: 1) Od morza do morza, 2) Szlakiem Pionierów, aktów 2. 3) Dziś chce mleka — komedia w 2 aktach: Kasa czynna od g. 3 m. 30. — Początek seansów od godz. 4-iej. — Następny program: Romans kadeta

Wstrząsający dramat miłosny. W roli gl. LEONORA ULRIC. Wspaniale zdjęcie z natury.

Katastrofa okętu podczas nocnej burzy. Na pierwszy seans ceny niższe. — Początek o godz. 4, 6, 8 i 10/30

Film, o którym mówi cały świat: Na zachodzie bez zmian.

Podług idei Flammariona. Dramat miłosny i tragedia ludzkości zagrożonej zagładą

W rolach głównych: Abel Gance, Collette Darfeuil i inni. NAD PROGRAM: Tygodnik dzwinkowy „Foxa”. Początek seansów o godz. 4, 6, 8 i 10/30, w dniu świątecznym o godz. 1-iej. — Na 1-ym seansu ceny niższe.

Wkrótce

Wkrótce

Wkrótce

Wkrótce

Wkrótce

Wkrótce

Wkrótce

Wkrótce

Wkrótce

Wkrótce

Wkrótce

Wkrótce

Wkrótce

Wkrótce

Wkrótce

Wkrótce

Wkrótce

Wkrótce

Wkrótce

Wkrótce

Wkrótce

Wkrótce

Wkrótce

Wkrótce

Wkrótce

Wkrótce

Wkrótce

Wkrótce

Wkrótce

Wkrótce

Wkrótce

Wkrótce

Wkrótce

Wkrótce

Wkrótce

Wkrótce

Wkrótce

Wkrótce

Wkrótce

Wkrótce

Wkrótce

Wkrótce

Wkrótce

Wkrótce

Wkrótce

Wkrótce

Wkrótce

Wkrótce

Wkrótce

Wkrótce

Wkrótce

Wkrótce

Wkrótce

Wkrótce

Wkrótce

Wkrótce

Wkrótce

Wkrótce

Wkrótce

Wkrótce

Wkrótce

Wkrótce

Wkrótce

Wkrótce

Wkrótce

Wkrótce

Wkrótce

Wkrótce

PRZETARG.

Fundusz Kwaterniku Wojskowego ogłasza nieograniczone przetargi na wykonanie następujących robót:

W WILNIE dla budynku oficarskiego przy ul. Wileńskiej,